Методичні рекомендації по забору біологічних матеріалів для лабораторних досліджень у ветеринарній лабораторії «Бальд»

До усіх зразків, що надсилаються у лабораторію Бальд необхідно прикласти супровідну записку, що містить кличку та вид тварини, прізвище власника, контактний номер телефону, найменування або код дослідження та дату забору біоматеріалу. Також необхідно вказати тип матеріалу та прізвище ветлікаря.
На одну тварину необхідно заповнити одну супровідну, в якій через кому необхідно вказати перелік досліджень згідно з Прайсом на лабораторні дослідження. Зразок супровідної для друку можна знайти на останній сторінці поточного документу, також можна завантажити з нашого сайту чи заповнити супровідну в електронному вигляді безпосередньо на сайті (www.vetlab.com.ua).
Звертаємо Вашу увагу, що ми приймаємо матеріал, відібраний лише в належні лабораторні ємності, указані в Прайсі та на нашому сайті в описі досліджень, також перелік належного лабораторного пластику можна знайти у Прайсі на ст. 45 та на нашому сайті www.vetlab.com.ua. Лабораторія має право не приймати біоматеріали, зібрані підручними засобами і з порушеннями методик відбору та в ємності, що не зазначені нашою лабораторією.

1. Бактеріологічні та мікологічні дослідження

Матеріал для дослідження: мазки та зішкріби з поверхні шкіри, біологічні рідини (ексудати, виділення з вух, горла, носа, очей, рани, урогенітальні виділення), шерсть, перевіряється кал на дисбактеріоз, на стерильність досліджуються кров, сеча, молоко, мокротиння та ін.
У супровідній обов'язково зазначити походження матеріалу та та код дослідження чи його найменування – бак дослідження класичне, експрес бак дослідження або мікологічне дослідження та його різновид.
Забір матеріалу та його транспортування здійснюється з використанням спеціальних ємностей зазначених нижче.

Бак дослідження змивів, мазків, зішкрібів, ексудатів, тощо.

Ємність: пробірка з аплікатором та транспортним гелем Amies.
Забір матеріалу: аплікатором пробірки здійснюється забір урогенітальних виділень, виділень з вуха, горла, носа, очей, ран, мазки з поверхні шкіри. Після забору, аплікатор помістити у пробірку з транспортним гелем, у такому вигляді матеріал може зберігатися протягом 1-4 діб при кімнатній температурі
ВАЖЛИВО! Гній та надлишки слизу необхідно видалити перед забором матеріалу, для цього використовувати стерильний ватний тампон. Гній та слиз за своєю природою є стерильними та перешкоджають росту бактерій, оскільки мають бактерицидні та бактеріостатичні властивості. Тому потрапляння на транспортне середовище гною і слизу може призвести до хибного результату бак дослідження. У разі невірного забору матеріалу лабораторія не несе відповідальності за одержаний результат!
ВАЖЛИВО! Перед забором матеріалу необхідно припинити антибіотикотерапію за 1-2 тижні до дослідження!

Бак дослідження сечі та молока на стерильність

Ємність: стерильна пластикова ємність без реагентів (можна придбати в аптеці ємність для сечі) або пробірка з аплікатором та транспортним гелем Amies.
Забір матеріалу: 10-60 мл сечі або молока збирають у стерильну ємність, і протягом 12 годин доставляють в лабораторію. Можна зберігати при температурі +8°С перед передачею на дослідження.
При тривалому транспортуванні (більше 12 годин) необхідно використовувати пробірку з транспортним гелем Amies. Для цього відкрити пробірку, ватний аплікатор пробірки занурити у ємність з сечею / молоком, потримати 10-15 секунд і змочений аплікатор помістити в пробірку з гелем. Сечу та молоко не можна наливати у транспортну пробірку з гелем Amies!
ВАЖЛИВО! Перед забором матеріалу необхідно припинити антибіотикотерапію за 1-2 тижні до дослідження!

Бак дослідження калу на дисбактеріоз
Ємність: стерильна пластикова ємність без реагентів, може бути оснащена лопаткою (можна придбати в аптеці спеціальну ємність для калу)
Забір матеріалу: 3-4 г свіжого калу збирають у стерильну ємність лопаткою, якою оснащена баночка, і протягом 12 годин доставляють в лабораторію. Можна зберігати при температурі +8°С перед передачею на дослідження.
ВАЖЛИВО! Перед забором матеріалу необхідно припинити антибіотикотерапію за 1-2 тижні до дослідження!

Мікологічні дослідження
Ємність: пластикова ємність з кришкою, типу Епендорф.
Забір матеріалу: у суху пробірку поміщаються зішкріби шкіри або уражені волоски. Уражені волоски хутра мають бути підстрижені до 5 мм над шкірою, беруться пінцетом і поміщаються сухими в ємність,

верхня частина волосків викидається. Патогенні гриби вражають лише корінь та стрижневу частину волоска, яка знаходиться у товщі шкіри.

ВАЖЛИВО! Не обробляти досліджувану ділянку ніякими розчинами (включаючи фізрозчин). Прийом антибіотиків припиняється за мінімум десять днів перед забором матеріалу! Попередити власників тварин про ці вимоги!

Дослідження крові на стерильність

Ємність: баночка зі спеціальним поживним бульйоном для дослідження крові на стерильність. Використовується *лише* для взяття зразку крові на стерильність. Ємність необхідно замовити заздалегідь (за 1-20 діб) до забору крові, зберігати у морозильній камері.

Забір матеріалу: Розморозити ємність з поживним бульйоном при кімнатній температурі. Протерти спиртом гумову кришку ємності. Голкою шприца з кров'ю проколоти кришку ємності, і обережно, накатом, налити кров 5-20 мл. Після внесення крові, зберігати ємність при кімнатній температурі. Не в холодильнику!

ВАЖЛИВО! Забір необхідно проводити на піку клінічних симптомів (стрибок температури, зміна поведінки, патологічні симптоми).

ВАЖЛИВО! Перед забором матеріалу необхідно припинити антибіотикотерапію за 1-2 тижні до дослідження!

2. Гістологічні дослідження

Матеріал: досліджувана тканина 1–10 куб. см. Зафіксована у 10% формаліні

У супровідній обов'язково зазначити походження матеріалу (з якого органу чи тканини взятий зразок)

Ємність: Спеціальний контейнер з 10% розчином формаліну. Ємність для гістологічних досліджень необхідно замовити заздалегідь. Тканина чи шматочок органу занурюється у формалін, після чого матеріал необхідно доставити у лабораторію протягом 1-4 діб.

3. Цитологічні дослідження

Матеріал: Пунктати, відбитки з видалених тканин, рідини/ексудати (харкотиння, сеча, виділення з молочних залоз, зіскріби і відбитки з ерозій або виразкових поверхонь, свищів, ран, рідина з суглобових і серозних порожнин та ін).

Ємність та матеріал для досліджень: пробірка-епендорф для ексудату (бажано для встановлення діагнозу), відбитки/мазки на трьох предметних скельцях.

Забір матеріалу:

- Матеріал повинен бути взятий безпосередньо з місця ураження, не з навколишніх тканин!
- При вираженому фіброзі або наявності кістозно змінених ділянок, необхідно отримати матеріал з різних ділянок пухлини, зі стінок кісти; при некротичних змінах необхідно взяти матеріал з периферії пухлини.
- Перед приготуванням відбитка потрібно обережно серветкою або ватним тампоном видалити з тканини гнійні та кров'яні виділення.

Відбір матеріалу голкою. Голку без шприца вводять через шкіру в досліджуване новоутворення під невеликим кутом. Повторити введення 2-3 рази. Після цього приєднують шприц з опущеним поршнем і роблять два-три різкі насмоктуючі рухи, знімаючи шприц з голки після кожного підйому поршня. Вміст голки видувається на предметне скло за допомогою шприца. Для цитологічного дослідження достатньо матеріалу, що потрапив в просвіт голки.

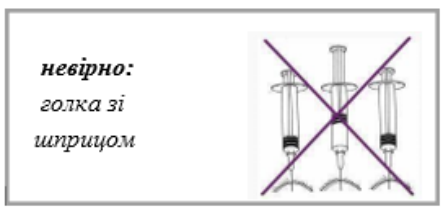

Приготування відбитків/мазків.

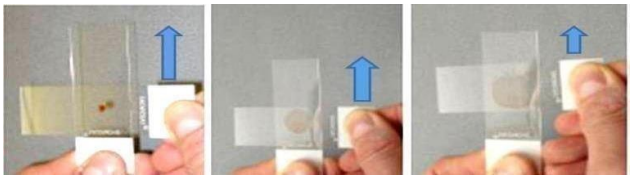

Спосіб №1

1. Нанести краплю матеріалу на предметне скло
2. Зверху прикласти друге скло навхрест і обережно протягнути, як показано на рисунку.

Спосіб №2

1. На предметне скло нанести краплю матеріалу.
2. Другим шліфованим склом, тримаючи під кутом 45° (потрібно зачекати поки весь матеріал не розпливеться по ньому) швидко провести по предметному склу. Сильно натискати на предметне скло не слід, оскільки це може призвести до пошкодження клітин.

4. Копрограма, аналіз калу на яйця глистів, цисти найпростіших та приховану кров

Матеріал: свіжий кал до 2 куб. см. (3-4 г) Бажано вранішній!
Ємність: спеціальна ємність без розчинів чи реагентів.
Забір матеріалу: зразок калу збирають у стерильну ємність лопаткою, якою оснащена баночка або одноразовою лопаткою, і протягом 12 годин доставляють в лабораторію. Можна зберігати при температурі +8°С перед передачею на дослідження.
ВАЖЛИВО! Не збирати кал разом з наповнювачем туалету (сорбентом, піском тощо), оскільки сорбент поглинає частину речовин з калу, що впливає на фізико-хімічні показники зразку, і відповідно на кінцевий результат дослідження!!!

5. Загальний аналіз сечі

Матеріал: свіжа сеча, 10–60 мл. Бажано вранішня!
Ємність: спеціальна ємність для сечі без реактивів та рідин.
Забір матеріалу: Свіжозібрану сечу поміщають в порожню ємність і щільно закривають кришкою. Матеріал протягом 1-3 годин доставляють у лабораторію, можна зберігати до 12 годин при температурі +8°С перед передачею на дослідження.

6. Біохімічні і гормональні дослідження та серологія (сироватка)

Матеріал: цільна кров БЕЗ антикоагулянтів, 1–5 мл.
Ємність: пробірка-епендорф або спеціальна пробірка для крові з активатором згортання, червона кришка.
Забір матеріалу: Забір крові проводиться повільно і обережно для запобігання гемолізу – кров зі шприца випускати по стінці пробірки без голки, уникати утворення бульбашок чи піни.
Матеріал можна зберігати в холодильнику при температурі +4°С до 24 годин, **не заморожувати**! Транспортування матеріалу рекомендується проводити з холодагеном чи у термосі з льодом

7. Загальноклінічні дослідження крові та серологія (плазма)

Матеріал: кров з антикоагулянтом К2ЕДТА
Пробірка: спеціальна пробірка для крові з К2ЕДТА з фіолетовою або зеленою кришкою
Забір матеріалу: Забір крові проводиться повільно і акуратно для запобігання гемолізу – кров зі шприца без голки випускати по стінці пробірки до мітки, і одразу перевернути пробірку 5–7 разів для змішування крові з К2ЕДТА! Не збовтувати різко! Кров зі згустками на дослідження не підходить. Об'єм, указаний на етикетці пробірки, повинен відповідати об'єму крові, що в неї вноситься (тобто, якщо на пробірці указано 0,25 мл, то в неї можна вносити чітко 0,25 мл крові) для правильного співвідношення крові та антикоагулянту. Матеріал можна зберігати в холодильнику при температурі +4°С до 24 годин, **не заморожувати**! Транспортування матеріалу рекомендується проводити з холодагеном чи у термосі з льодом

ВАЖЛИВО! Необхідно підібрати пробірку відповідного об'єму перед забором крові та набирати кров чітко до мітки на пробірці для правильного співвідношення крові та антикоагулянту (птахи – у пробірки на 250 мкл, коти та собаки – 0,5 чи 1 мл, великі тварини – 2 мл)

8. Молекулярно-генетичні дослідження методом ПЛР

Матеріал: кров з антикоагулянтом К2ЕДТА, змиви з кон'юнктиви та інших слизових (без слизу), урогенітальний зішкріб, зішкріб із прямої кишки, сеча, кал, мокротиння та ін.

Ємності мають відповідати типу зразку: для крові – спеціальна пробірка для крові з К2ЕДТА з фіолетовою або зеленою кришкою (можливо використання пробірок з К3ЕДТА); змиви та зішкріби – епендорф з фізрозчином та кінчиком зонду; кал - спеціальна ємність для калу; сеча – пробірка або спеціальна ємність для сечі.

Забір крові: Забір крові проводиться повільно і акуратно для запобігання гемолізу – кров зі шприца без голки випускати по стінці пробірки до мітки (спеціальна пробірка для крові з К2ЕДТА), і одразу перевернути пробірку 5–7 разів для змішування крові з К2ЕДТА! Об'єм, указаний на етикетці пробірки, повинен відповідати об'єму крові, що в неї вноситься для правильного співвідношення крові та антикоагулянту. Матеріал можна зберігати в холодильнику при температурі +4°С до 24 годин, **не заморожувати**! Транспортування матеріалу рекомендується проводити з холодагеном чи у термосі з льодом

Забір змивів та зішкріб: Забір клітин зі слизових, зішкріби і змиви здійснювати одноразовими стерильними зондами (зонд універсальний), що поміщаються у епендорф з фізрозчином.

У епендорф налити 0,5-0,8 мл фізрозчину.

При заборі матеріалу **зі слизових**, попередньо видалити стерильним ватним тампоном скупчення гною або слизу. Після очищення від гною або слизу відтягнути повіку тварини. Зондом зробити зішкріб з епітелія кон'юнктиви і помістити в пробірку з фізрозчином. Відрізати кінчик зонда і залишити в пробірці-епендорфі. Кінець зонда не повинен впиратися в кришку епендорфа (на 3-4 мм нижче кришки), щоб пробірка легко закривалася.

Зішкріб урогенітальний та з прямої кишки проводиться також зондом універсальним. Зішкріби робити максимально ретельно, щоб в пробірку потрапляли саме клітини епітелію, а не слиз, сльози, гній. У випадку неретельного зішкрібу відсутність клітин призводить до хибно негативного результату!

Всі епендорфи мають бути щільно закриті **до клацання**, а пакетик з епендорфом закритий на застібку! Матеріал доставляють в лабораторію протягом 1–2 діб, зберігаючи при +4°С. Транспортування матеріалу рекомендується проводити з холодагеном чи у термосі з льодом

ВАЖЛИВО! Від правильності забору матеріалу залежить кінцевий результат дослідження. Тому якщо в наданий матеріал збудник фізично не потрапив, то результат буде хибно негативним за виною ветлікаря. Лабораторія не несе відповідальності за ретельність і правильність забору матеріалу. У разі необхідності лабораторія може надати консультаційні послуги з приводу забору матеріалу для певного дослідження.

ВАЖЛИВО! Перед забором матеріалу необхідно припинити антибіотикотерапію та прийом противірусних препаратів за 2 тижні до дослідження!